

Yakın Doğu Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Dergisi

JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY

Yıl 6, Cilt 6, Sayı 2, Güz 2020

Onursal Editör / Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Baş Editör / Editor in Chief
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez

Editörler / Editors
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Dr. Ahmet Koç

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
Prof. Dr. İbrahim Çapak
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Doç. Dr. Ümit Horozcu
Dr. Muhammed Mücahit Asutay
Dr. Ahmet Koç
Dr. Serkan Uçan

Alan Editörleri / Field Editors
Tarih: Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
Felsefe: Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
Din Eğitimi: Dr. Ahmet Koç
Edebiyat: Dr. İdris Söylemez
Sanat: Dr. Zeynep Münteha Kot Tan

Dil Editörleri / Language Editors
İngilizce: Dr. Serkan Uçan
Arapça: Dr. Muhammed Mücahit Asutay
Farsça: Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
Yazım Editörü: Uzm. Hasan Burak Aydın

Danışma Kurulu / Advisory Board
Prof. Dr. Mümtaz Ali
(International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz Söylemez
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip Atalay
(KKTC Din İşleri Başkanı, KKTC)

Prof. Dr. Muhammed Babaammi
(Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)
Prof. Dr. İsmail Bardhi
(Dean School of Islamic Theology of Skoplje, ABD)
Prof. Dr. İbrahim Çapak
(Bingöl Üniversitesi Rektörü, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şenol Bektaş
(Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC)
Prof. Dr. İlyas Çelebi
(İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şinasi Gündüz
(Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)
Prof. Dr. Enis Hurşit
(Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)
Prof. Dr. Ali Karadağı
(Katar Üniversitesi, KATAR)
Prof. Dr. Raşit Küçük
(İslam Araştırmaları Merkezi Başkanı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Mehmet Emin Özafşar
(Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ömer Özsoy
(Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)
Prof. Dr. Burhanettin Tatar
(Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz
(Sebahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hakan Olgun
(İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ahmet Erhan Şekerci
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Doç. Dr. Muhammed Reyyan
(Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)
Doç. Dr. Mehmet Ümit
(Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yusuf Suiçmez
(Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, KKTC)
Dr. Recep Duran
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, TÜRKİYE)

Yönetim Yeri / Head Office
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İletişim / Contact
Yakın Doğu Bulvarı, PK: 99138, Lefkoşa-KKTC
+90 392 223 64 64 (5472); ilahiyatdergi@neu.edu.tr

Baskı / Printing
Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Aralık 2020

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi yılda iki defa yayın yapan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayımlanamaz.

The Near East University Journal of the Faculty of Theology is a bi-annual peer reviewed journal. All responsibility originating from articles and other texts published in the journal belongs to the author. It is not permissible to partially or entirely reproduce any text or article published in the journal.

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİNİN TARANDIĐI DİZİNLER ve VERİTABANLARI

DergiPark
AKADEMİK

Google
Scholar

İLAHİYAT ATIF DİZİNİ

ASOS
indeks

CiteFactor
Academic Scientific Journals

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN.....257

Araştırma Makaleleri

Fikret SOYAL

EBU HANİFE'DE TEKFİRİN PROBLEMATİK
BOYUTU.....259

Ümit HOROZCU – Ahmet Celalettin GÜNEŞ

ALLAH MERKEZLİLİK ÖLÇEĞİ (AMÖ)'NİN GELİŞTİRİLMESİ:
GÜVENİRLİK VE GEÇERLİK
ÇALIŞMASI.....297

Habip ULUÇAY – Şevket ALP

OSMANLI KENT YÖNETİMİNDE
KADI.....329

Ali BULUT

MUHAMMED MEDENÎ TRABZONÎ VE RİSÂLE FÎ BEYÂNİ MÂ
YÜZEKKER VE YÜENNES VEMÂ YETBEUHÛ MİNE'L-
FEVÂİDİ'L-MÜHİMME ADLI
ESERİ.....359

Kitap Değerlendirmesi

İdris SÖYLEMEZ

İNDÎ'NİN MANZUM MENÂSİK-İ HACC'I (İNCELEME METİN
DİZİN VE
SÖZLÜK).....421

YAZIM KURALLARI, KISALTMALAR ve SAYFA DÜZENİNDE
UYULMASI GEREKEN
KURALLAR.....429

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar;

Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, altıncı yılında on ikinci sayısı ile yayındadır. 2020 yılı içinde önemli ulusal ve uluslararası dizinlerde taranmaya başlayan dergimiz geçtiğimiz ay içinde de “*Scientific Indexing Services*” dizininde taranmaya başladı. Ayrıca bu yılsonunda tamamlanacak olan TR Dizin izleme sürecimizin de olumlu sonuçlanmasını beklemekteyiz. Her geçen gün daha kurumsal bir yapıda ilerleyen dergimizde, bu sayıdan itibaren Hasan Burak Aydın hocamız, yazım ve dil editörü olarak görev yapmaya başladı, kendisine hoş geldin diyoruz.

Bu sayımızda kelim, din psikolojisi, hukuk, Arapça ve edebiyat alanlarında kaleme alınmış birbirinden değerli dört araştırma makalesi ve bir kitap değerlendirmesi ile huzurlarımızdayız.

Birinci makalemiz Fikret Soyol’a ait olup “*Ebu Hanife’de Tekfirin Problematik Boyutu*” başlığını taşımaktadır. Bu makalede müellif, tekfir konusuna odaklanırken Ebu Hanife’den hareketle ehl-i kıblenin kimliğinin açıklanması ve bununla kimlerin kastedildiğinin ortaya çıkarılması hususunu incelemektedir.

İkinci makalemiz Ümit Horozcu ve Ahmet Celalettin Güneş’e ait olup “*Allah Merkezilik Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlilik ve Geçerlik Çalışması*” başlığını taşımaktadır. Bu çalışmada, insanların kendisini doğrudan ilgilendiren durumlar karşısındaki hislerinin ve bu durumlara ilişkin yaptıkları değerlendirmelerinin merkezine Allah’ı ne ölçüde aldıklarını, bir başka ifadeyle Allah’ın rızasını ne derecede kabul ettiklerini ölçmek üzere geliştirilen ölçek okuyucuya sunulmaktadır.

Üçüncü makalemiz Habip Uluçay ve Şevket Alp’a ait olup “*Osmanlı Kent Yönetiminde Kadi*” başlığını taşımaktadır. Makalede, Osmanlı

Devleti’nde yerel yönetimin ve yerel demokrasinin izini sürmek amacıyla Kadılık Kurumu incelenmekte, ayrıca modernleşme süreciyle birlikte Kadılık Kurumu’nda ve yerel yönetimlerde meydana gelen değişimler Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı özelinde ele alınarak değerlendirilmektedir.

Dördüncü makalemiz Ali Bulut’a ait olup “*Muhammed Medenî Trabzonî ve Risâle Fî Beyânî mâ Yüzekker ve Yüennes vemâ Yetbeuhû Mine’l-Fevâidi’l-Mühimme Adlı Eseri*” başlığını taşımaktadır. Makalede müellif, Muhammed et-Trabzonî’ye ait müzekkerlik ve müenneslikle ilgili mezkûr risâlenin muhtevası, müellife aidiyeti, literatürdeki yeri ve kaynaklarını ele aldıktan sonra risalenin metin tahkikini ilim dünyasına kazandırmaktadır.

Beşinci ve son makalemiz ise İdris Söylemez’e ait olup “*İndî’nin Manzum Menâsik-İ Hacc’ı (İnceleme Metin Dizin ve Sözlük)*” başlığını taşıyan kitap değerlendirmesidir. Makalede müellif, hayatı hakkında kaynaklarda yeterli bilgi bulunmayan XIX. yy. şairlerinden “İndî”nin nasihatname türündeki mezkûr eserinin yazar Seydi Kiraz tarafından Türkçe’ye kazandırıldığı kitabı değerlendirmiştir.

Bu vesileyle dergimize makale göndererek katkıda bulunan araştırmacılarımıza, dergimize gelen makaleleri büyük bir titizlik ve akademik olgunlukla değerlendiren hakemlerimize, derginin düzenli şekilde çıkmasını sağlayan yayın kurulumuza ve üniversite yönetimimize şükranlarımı sunuyorum, yeni sayıda buluşmak üzere esenlikler diliyorum.

15.12.2020

Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ

Baş Editör